

Dingsdag den 21^{en}

van Bloemaand

NB. Bij deze courant wordt alomme een heel veel bijvoegsel gratis uitgegeven.

De Koning heeft het bijzonder belang bezigtigd de nieuwerdijde van de nieuwe haven aan de zuidhoek van het eiland Gouderede; de reparatie aan den dijk, die in het voorleden jaar overwacht is ingezonken, en de schoone werken, die aan den grooten dijk te Herkingen zijn gemaakt. De Koning heeft aan deze werken eenen ingenieur van den waterstaat toegestaan, om in het gevolg dit gewichtig werk te besturen, en heeft ten sterksten het bestuur geprezen, dat hetzelfde gevoelden, dat aan werken van dien aard niet te veel zorg kon worden aangewend; en dat dezelve gestadig door iemand van de kunst behooren te worden bestierd. Z. M. heeft aan den minister van oorlog het bevel doen geven, om den ingang der haven van de Goeree te doen verbeteren. Dit behoven van Ooltgensplaat zal mede ten koste van alle belanghebbenden worden verbeterd.

De Koning heeft aan de inwoners van dit eiland beloofd, dat manglezien de breedte van den zeeboezem, die hen van het overige gedeelte van het departement Maasland afscheid, zij eene afzonderlijke centrale administratie zouden hebben, en alzoo een bijzonder arrondissement uitmaken, waar van de hoofdplaats te Middelharnis of te Dirksland zal gevestigd worden.

Den avond van den 20sten is Z. M. in een jacht weder naar Willemstad teruggekeerd, waar Hoogstdezelve de stad en hare omringingen bezigtigd heeft.

Het officieel rapport van den slag van Ciudad Real van den 19sten van lentemaand, waarbij het 3de regiment hussaren betrokken heeft, is bij Z. M. ingekomen. De kapiteins *Cottin*, *Fulken*, de adjudant-majoor *Hoevenaar*, de eerste luitenant *Verhagen* en *le Sueur*, de luitenanten *van Omphal* en *van Berke*, zoo wel als de onder-officier *Huerman* hebben bijzonder uitgemunt; de dappere hussaren van het 3de regiment hebben hunnen roemrijken naam volgehouden. De generaal en chef van het fransch leger-deel aan Z. M. schrijvende, om aan Hoogstdezelve het roemuchtig gedrag harer hussaren mededeelen, heeft zich op de volgende wijze uit: **S T I J D**

Ik rebene mij verplicht Uwe Maj. kennis te geven van het uitstekend gedrag dezzer hussaren, en in het bijzonder van dertien officieren, die den 19sten dezer, te Ciudad Real, eenen overduidelijken overwinning hebben behaald, en die de volgende zijn: **S T I J D**

te Santa Cruz, zijn voorgevallen, wat hem opsterfelijk maken de moed, dien zij getoont, de diensten, die zij op deze dagen bewezen hebben, zijn door het gansch leger en bijzonder door mij erkend. Maar terwijl ik Uwe Maj. een bericht geve, dat Hoogstdezelve zoo aangenaam zijn zal, smert het mij Haar bevel te moeten melden, dat de kolonel Roest van Alkemade, den vijand met eene zeldzame onverschrokkenheid aanvallende, verwond is gekwetst geworden: wij hebben alle reden te hopen, dat hij herstellen zal: ik wensch dit te vuriger, daar Uwe Maj. een onderdruan behouden zal, die even dapper als gehecht is aan zijnen Koning en vaderland.

Ik ben, enz. De generaal *Saxaria* heeft de adjudant-majoor *Hoevenaar* en de onder-officier *Huerman* hebben bij deze gelegenheid eenen waauwlijkhedhaftigen moed aan den dag gelegd: hun kolonel zich gewond te midden der vijanden bevindende, zijn zij tot zijne hulp toegeschoten, en tot hem doorgedrongen hebben zij hem verlost: de onder-officier *Huerman*, zijnen kolonel zwaar gewond ziende, is midden in het gevecht van zijn paard afgestegen, heeft zijnen kolonel daarop geplaatst, en aldus krachtadig den adjudant-majoor *Hoevenaar* geholpen zijnen kolonel te redden.

De luitenant-kolonel *Brepault* over het regiment, na dat de kolonel buiten staat was, het bevel voerende, en den minister van oorlog van die gevechten verslag gevende, zegt, dat aan het hoofd van een eskadron van het regiment en van 150 poolsche lansdragers, de kolonel *Roest van Alkemade*, een spaansch corps van 3000 man voetvolk en een regiment ruitery heeft aangevallen.

Z. M. op eene uitstekende en minner waardige wijze, de dapperen van het 3de regiment hussaren, die sints zij in het veld zijn, niets dan bewijzen hebben gegeven van dapperheid en goed gedrag, en die getoond hebben, even zulke goede Hollanders, als goede soldaten te zijn, willende beloonen, heeft hen bij decreet van heden, toegestaan, om den naam te voeren van hussaren der garde met de letter L tot een onderscheids-teeken, in plaats van het nommer van hun regiment.

De kolonel en de oud-kolonel van het regiment, van *Goeree* en *Roest van Alkemade* zijn tot generaal-majours benoemd geworden.

De adjudant-majoor *Hoevenaar* is tot luitenant-kolonel, en de onder-officier *Huerman* tot luitenant benoemd geworden.

Z. M. heeft daarebven besloten om de eerste vacante plaats van kommandeur der orde van Unie, aan den generaal *Roest van Alkemade* optedragen.

De heeren *Hoevenaar* en *Huerman*, zijn tot ridders der orde van Unie benoemd, in de plaats van den heer *La Tour*, die bij abus op het tableau der nationale ridders is gebracht, en van den heer *Lapassiere*, overleden.

Z. M. heeft gelast, dat de minister van oorlog de verdunding, welke Hoogstdezelve, wegens het ministerlijk gedrag van Harer troepen in Spanje, en bijzonder wegens dat Harer hussaren, ondervuurt, ter kennis van de verschillende corpsen der legers zoude brengen.

De afgifte van quitantien ter ontvang van de traktementen der officieren en anderen in het koninklijk corps der marine begrepen, of als officieren aan boord van 's Konings schepen dienende, voortaan zullende geschieden bij het eerste bureau der eerste divisie van het ministerie van marine en kolonien, wordt geadverteerd, dat men de daartoe benoodigde attestaten de velding, ingevolge 's Konings decreet van den 12den july 1808, n. 1, behoort bij hetzelfde bureau zal moeten inleveren; wordende tot het ontvangen derzelve, als mede tot het geven van alle informatien, daartoe relatief, eens voor al genixerd den eersten en derden woensdag van iedere maand, tot het inleveren der stukken; terwijl op den tweeden en vierden woensdag de uitgifte derzelve zal plaats hebben, of wel de teruggave der stukken, welke niet behoort in orde moeten zijn ingeleverd.

Amsterdam, den 21sten van grasmaand 1809.

ging van impositien van eenige middelen, onder andere van de steenkolen, zijnde gehouden om zorg dragen, dat de aanbrenging der verhooging wegens allen aanwezigen voorraad en voorhanden zijnde verimposte steenkolen door de vereischte aanpeilingen worde verzekerd, dienvolgende, heeft bevestigd, eene aanpeiling en opmeting van alle zoodanige steenkolen, met den 14den dag na publicatie der voorschreven wet, in handen der kooplieden en neringdoende personen in steenkolen te vinden.

Tot het effectuëren van welke aanpeiling, door de openbare kooplieden en neringdoende personen, aan de ambtenaren en commissen, collecteurs der convooijen en licenten, het plaatselijke hunner inwoning, ofte aldaar geen zoodanig ambtenaar aanwezig zijnde, als dan ten naast bij gelegen kantoren der convooijen en licenten, zullen worden ingeleverd de vereischte declaratoiren der bij hen, op den voorschreven dag overgehouden steenkolen, overeenkomstig het navolgend formulier:

D E C L A R A T O I R

Ik ondergeteekende verklare onder presentatie van eede, dat op heden, met zonnen ondergang, in mijn huis, pakhuis, belder, zolder, erf, loods, schip of vaartuig, of waar zóó anders zoude worden, aanwezig zijn:

..... hoeden verimposte steenkolen of kolengruis.
..... waags verimposte groote of schaalkolen.

Waarover ik mitsdien den verhoogden impost, ingevolge de wet van den 17den van grasmaand laatstleden, verschuldigd ben.

Submitterende ik ondergeteekende mij, ingevalle ik mogt bevonden worden in deze opgave te hebben gefraudeerd, aan de penaltiteiten bij de wetten gestatueerd.

Zullende, tot overneming van deze declaratoiren, op alle de kantoren der convooijen en licenten worden gevaceerd.

En zal bij den genen of die genen der voornoemde kooplieden of neringdoende personen, welke het hier voren omschreven declaratoir niet mogten hebben ingeleverd, of welken opgave suspect, of om eenige andere redenen onvoldoende mogt weerkomen, eene accurate aanpeiling en opmeting der voorhande zijnde steenkolen geschieden.

Strekende voorts tot informatie van de belanghabbenden, dat de verhooging van de aldus onder hen bevonden steenkolen zal moeten worden voldaan, ten kantore der convooijen en licenten, alwaar het declaratoir is ingeleverd.

Amsterdam, den 23sten van grasmaand 1809.

F R A N K R Y K

P A R Y S den 26 van Grasmaand.

Men geeft de volgende berigten, wegens de overwinningen van onze legers in Duitschland, als zeker op:

Onzetroepen begonnen, reeds sedert den 17den dezer, op den linker flank der Oostenrijkers te manoeuvreren; deze hebben twee voorpost-gevechten geleverd, ten einde die manoeuvres, waardoor zij werden omgestrokken, te beletten; dit wilde hen niet gelukken. Den 19den is een meer gewichtig gevecht aangegaan, even zoo als wij het reeds gemeld hebben, tusschen Neustadt en Regensburg; de oostenrijksche voorhoede is op de vlugt geslagen; die der Franschen werd door den prins van Neuchâtel (Barthier) aangevoerd. De Keizer, die des avonds van den 19den was aangekomen, heeft zich in het centrum gesteld, en den 20sten, bij het kriecken van den dag, zijn de vijanden op alle punten van hunne linie aangevallen geworden. Welhaast werden, door de gevolgen der diepst doordachte manoeuvres, alle hunne corpsen afgesneden en konden niet dan eenen gedeeltelijken wederstand bieden; de vernieling en de neerlaag van die corpsen werd gedurende de dagen van den 21, 22 en zelfs van den 23sten voortgezet. Reeds op den 21sten hadden wij 10,000 krijtsgevangenen gemaakt. Het verlies van het oostenrijksch leger bestaat, zegt men, in 25,000 man, onder welke men 20 generaals bij de dooden, gekwetsten of gevangenen telt. Den 21sten, des avonds, was de Keizer nog niet van het paard geweest. Men verzekert, dat deze berigten uit verschillende telegraphische tijdingen hunnen oorsprong nemen, en zelfs uit verschillende briefven, die door postbode zijn aangebragt. Welhaast zullen die tijdingen officieel worden publiek gemaakt. (Journal de l'empire van den 27 van grasm.)

Zie in het bijvoegsel op deze courant, het eerst vervolg der bijlagen tot het verslag, door zijne excell. den minister van buitenlandse zaken, aan Z. M. den Keizer en Koning gedaan, behoorende; vervat in de koninklijke courant van gister.

F R A N K R Y K

A U G S B U R G den 21 van Grasmaand.

Gister en gister morgen heeft men alhier eene gewelddige kanonnade van den kant van Pörslingen gehoord.

Het oorlogstooneel schijnt zich thans naar de beide gaven van den Donau te verplaatsen. Tot nog toe heeft men geene officieel berigt, omtrent de onderscheiden voorpost-gevechten, die er reeds plaats gehad hebben. Binnen kort niet men eenen beslissenden slag te gevoelen.

Dat is de naam van den 21 van Grasmaands leger.

Een ander de camp van zijne doornlichtigheid den prins van Neuchâtel heeft alhier de tijding van eene groote overwinning gebragt, welke op gister door het koninklijk beiersch leger, onder de onmiddellijke aanvoering van Z. M. Keizer Napoleon, behaald is. 10 a 12,000 gevangenen, benevens vele vaandels en geschut, zijn de vrucht van deze overwinning. Het oostenrijksch leger is uit de eene stelling in de andere tertië geworpen. Men verwacht binnen kort eenen beslissenden slag. (Journal de francfort van den 25 van grasm.)

Volgens berigten van den 19, heden uit het fransch hof te Ingolstadt ontvangen, was Keizer Napoleon doorwaarts gerukt, en, naar men meent, zoudt het hof van dien dag insgelijks derwaarts verlegd worden. Wij alles niet tot eenen algemeenen slag geresed maakt, heeft maar schielijk Massena, van 18 en 19den, eene schermutseling met hen gehad, waar in hij hem 600 man ontnomen heeft. (Journal de francfort van den 24 van grasmaand.)

LUDWIGSBURG den 22 van Grasmaand.

Z. M. de Koning heeft den volgenden brief van den doorluchtigste prins van Neuchâtel ontvangen:

BACH, den 20 van grasmaand.

Ik heb de eer Uwe Maj. te berigten, dat wij sedert drie gen den vijand op alle punten overhoop werpen. Uwe troepen hebben in deze overwinning deel genomen en zich met roem overladen, enz.

Z. M. heeft door eene postbode, gister namiddag uit leger aangekomen, het volgend verslag, wegens de overwinningen zosten op den vijand behaald, ontvangen:

Het leger van Wurttemberg was den 19, van Neuburg en Ingolstadt, over Vohburg, naar Neustadt, voorwaarts gerukt, legercorpsen gekommandeerd door de hertogen van Auerstadt, Dantzig hadden zich den 19den vereenigd. De vijand waart het nu niet meer, om tegen den Donau voorwaarts te rukken, maar was op zijnen terugtocht naar Landshut bedacht. Den 20sten des morgens, nam de fransche Keizer de stellingen van den vijand aangenijde van Abensberg, in oogenschouw, en na dat Hoogstadde zelf de schikkingen bespeurd had, die de vijand tot zijnen terugtocht maakte, deed hij het geheel legercorps van Wurttemberg, bij Abensberg, eene stelling nemen, hooger op van die van den beierschen generaal Derol. Naar mate een regiment uit de engte troepenvormde het zich in eene kolonne en plaatsde zich bij eene hoogte op dewelke de fransche Keizer zich in persoon bevond. Eene aanspraak van Z. K. M., die door den luitenant-generaal von Neubronn in het hoogduitsch vertolkt werd, werd den vijand aangehoord, uit alle zijne stellingen, die hij op een doorsneden grond bezet hield, verdreyen, vervolgd en overtuigd met de grootste bevoegdheid te worden. Deze manoeuvre werd, door de brigades, de batterijen rijdende artillerie en de geheele ruitery, met de onderdering van de jagers van hertog Louis, die het geledede van den Keizer uitmaakten, met zeer veel moed en onverschrokkenheid ten uitvoer gebragt. De infanterie van linie volgde en kolonne. De vijand werd tot aan gene zijde van Siegburg vervolgd, waar het legercorps van Wurttemberg posten verhoedde. Het bataillon jagers te voet van den Koning en het bataillon infanterie van Wolf, welke zich het eerst op het slagveld bevonden, hebben verscheiden dorpen en bosschen, die den vijand bezet waren, aangevast en overmeesterd. Met zandheid aan te komen, zich te deploijeren, een dorp en daarbij liggend bosch weg te nemen, was het werk van een oogenblik. De ruitery konde op dit doorsneden terrein niet anders dan bij escadrons werken. De batterij rijdende artillerie onder de bevelen van den kolonel von Kernery, stond met een overtuigdheid het snaphaanvuur des vijands uit. Het verlies hetwelk wij geleden hebben, is van geen aanbelang; echter hebben wij verscheiden dappere krijtslieden, waarvan sommigen gedood en anderen gekwetst zijn, te betrennen; onder de eersten bevindt zich de dappere luitenant von Mengershausen, onder de laatsten, de overste von Wolf, de kapitein Ginberg, de luitenant von Dongern, de kolonel Jett, en de luitenant von Bose, die daags te voren eerst bij het regiment was aangekomen.

Den 21sten heeft het legercorps van Wurttemberg zich naar Landshut begeven, alwaar de vijand het voorsamen schijnt te hebben, zich te verzamelen. Van het oostenrijksch leger in herten boort men niets; maar het schijnt, is hetzelfde nog niet geformeerd. De gemeenschap tusschen Ingolstadt en Dresden is niet gestremd. Binnen weinige dagen zullen wij de gevolgen der luisterrijke manoeuvres van den Keizer van Frankrijk kennen. (Journal de francfort van den 25 van grasmaand.)

STUTTGARD den 28 van Grasmaand.

Zooeven ontvangt men alhier het volgend officieel-bulletin.

Rome, russchen Landshut en Regensburg, den 21 van grasm. 1809.

Het oostenrijksch leger is tot stof vergruisd; alle hare corpsen zijn verstrooid. Meer dan 20 generaals zijn gedood of gekwetst. Een aartsheetog is gesienveld en twee zijn gekwetst. Men heeft meer dan 30,000 gevangenen bekomen en eene menigte vaandels geschut en magazijnen buit gemaakt. Van het leger, dat het slagveld heeft, is het fransch leger het hoofd te bieden, zal wel over den Donau terug keeren. Mer merst op, dat hier, even als bij den slag van Jena, hij den oorlog aangevoerd heeft, van deszelfs eerste slagtofers geworden is: de prins van Bentheim, een der voornaamste aanhitzers, is doodlijk gekwetst.

De Keizer heeft gister in persoon, te midden van 10,000 man troepen der confederatie gemanoevreerd. Z. M. heeft een aanspraak aan deze troepen gedaan, en deze hebben de verhoofste geestdrift van den dag geleed.

(Journal de francfort van den 25 van grasmaand.)

D U I T S C H L A N D

C A R L S R U H E den 25 van Grasmaand.

Heden morgen passeerde alhier een postbode, die uit het kwamen, zich met den meesten spoed naar Straatsburg, te beven. De Keizerin begaf; hij brangt de tijding derwaarts van een

...overwinning, door de beijersche en wuertembergsche troepen, ondersteund door twee regimenten fransche kurassiers, onder de onmiddelijke bevelen van Z. M. den Keizer en den erfprins van Beieren, te Abensberg, bij Regensburg, op de Oostenrijkers behaald. Twaalf duizend krijgevangenen, 50 veldstukken beschut en 15 vaandels, zijn de vruchten van deze overwinning geweest.

...hadten namiddag heeft de fransche gezant Bignon van den keizer Otto, gezant van Frankryk bij het hof van Beieren, de uitroeping ontvangen van eenen algemeenen veldslag, die den 1sten van d'z. m. tusschen Landshut en Regensburg, heeft plaats gehad, in welke het oostenrijsch leger geheel verslagen is, en 20,000 man doodten, als gevangenen, benevens 20 generaals, verloren heeft. Twee aartshertogen zijn gekwetst en een is op het slagveld gesneuveld. Morgen zal er bij den franschen gezant diner gehouden worden.

FRANKRYK den 25 van Grasmaand.

...Mergentheim heeft men, dat de koning van Württemberg door zijn volk heeft van dat vorstendom heeft doen nemen, en daar eene proclamatie afkondigen in dewelke hij verklaart, dat het vijandelijk gedrag van Oostenryk hem tot dezen maatregel heeft doen brengen.

FRANKRYK den 26 van Grasmaand.

...kosten van grasmaand, in Texel niets voorgevallen; de wind N. O.

MINISTERIE van MARINE en KOLONIEN.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des morgens ten 10 uren, aan het koninklijk zee-magazijn, te Rotterdam doen verkopen:
Een Duitsch schip, lang over steven 135 wijd binne de huid 30, hol in het ruim 131, en tusschen-deks 64 voeten, met dezelfde masten en verder rondhout; onderwant, kombuis en een anker, zoo als hetzelfde aan de koninklijke werf te Rotterdam is liggende.
Voorts eene partij schalen, brandhout, eene groote hoep eiken en eene partij ijzer.

MINISTERIE van FINANTIEN.

...De rentmeester der gemeenten van Leerdam en Ackoij zal, op bekoorlijk wijze van den commissaris van de administratie der nationale domeinen, herkomende van den vorst van Nassau, E. Temminck, op den 5den van bloemaand 1809, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

MINISTERIE van BINNENLANDSCHE ZAKEN.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des morgens ten 10 uren, aan het koninklijk zee-magazijn, te Rotterdam doen verkopen:
Een Duitsch schip, lang over steven 135 wijd binne de huid 30, hol in het ruim 131, en tusschen-deks 64 voeten, met dezelfde masten en verder rondhout; onderwant, kombuis en een anker, zoo als hetzelfde aan de koninklijke werf te Rotterdam is liggende.
Voorts eene partij schalen, brandhout, eene groote hoep eiken en eene partij ijzer.

MINISTERIE van OORLOG.

...De rentmeester der gemeenten van Leerdam en Ackoij zal, op bekoorlijk wijze van den commissaris van de administratie der nationale domeinen, herkomende van den vorst van Nassau, E. Temminck, op den 5den van bloemaand 1809, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...Door vertrek van C. Zipp, naar Helkenorp, is de plaats van schoolmeester in de Lange Weide, tusschen Woerden en Gouda, kompt te vaceren; op den 7den van grasmaand, boven het schoolgeld en de woning, zoo worden die genen, die daartoe genegen zijn, de vergoeding daarvan hebben, mitsgaders eene akte van algemeene toelating en van verkiezing van de komende schoolmeester, verzoekt, om, op dinsdag den 11den van grasmaand 1809, zich in persoon te vervoegen, in het gerechtsgebouw van de Lange Weide, aan de Dinsbruggen, ten einde nadere blyken van hunne bereidheid te geven.

MINISTERIE van OORLOG.

...De rentmeester van oorlog brengt, bij deze, ter kennis van de gemeenten, dat de koning van Oostenryk, met de met pensioen begunstigde werkers van de veldwagons, onder-officieren en soldaten, welke met de koning van Oostenryk, ten zynen kantore, zijn gerepareerd, dat hi, op maandag den 11den van grasmaand 1809, des middags ten twee uren, sal vaceren tot uitscheping van het derde kwartaal van 1809.

...de reforme-traktament en gagement, verschonen den laatste van winters maand 1808.

De betaalmester van oorlog.

...De ontvanger-generaal der middelen te water en te lande, van M. B. M. de Hertogenbosch, als daartoe gequalificeerd, maakt, bij deze, bekend, dat de betaalmester van het kwartaal der pensioenen van officieren, alsmede dat der gementen van de onder-officieren en soldaten, ten zynen kantore gereceerde, en verschonen geweest sijn, van winters maand 1808, van heden tot den 15den van bloemaand, gerekende, dinge (except des middags) van 9 tot 12 uren, zal worden gevaccerd ten kantore en woon-huize van M. C. Malhuizen, in de St. Jansstraat alhier, zijnde de bet., bij vorige advertentie gedaan verzoek, tot het sidienech of vertooren van de attestatie de veld, voor het eerste kwartaal, van den jaer 1809, ten kantore-generaal voornoemd, bij dezen, op daartoe bekomene order getrokken, s Bosch, den 24sten van grasmaand 1809. H. B. M. de Hertogenbosch.

...De generaal-majoor A. Croiset, directeur der fortificatie van het Noorden onder Schelde, zal, ingevolge autorisatie en onder nadere approbatie van Z. M. den minister van oorlog, publiek, aan de menschen, voor den tijd van zes jaren, verpachten:
1. Het gebruik van eenig afgegraven wey- en teel-land, gelegen achter het fort de Vrijheid.
2. Ede van een kamp wey- en uiterdijk-land, gelegen vóór of tegen het fort van de kruijn op Geestdorp, beide onder Woerden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

...De rijksoverheid en directeur der koninklijke marine, bij het koninklijk bevel, met voorkennis van den minister van marine en koloniën van Z. M., op woensdag den 3den van bloemaand, des middags ten twee uren, in den dorpe Ackoij verpachten: de wey- en hoep-landen op Ackoij gelegen.
De enige onderrichting of aanwijzing begeeren, adresseren zich ten doelen te Rotterdam, alwaar de noodige onderrichting gegeven zal worden.

NB. Dit heel-vels bijvoegsel wordt alomme, bij de courant van heden, gratis uitgegeven.

N°. VI.

Brief van den graaf van Champagny aan den graaf van Metternich.

BORDEAUX, den 30sten van hooimaand 1808.

MIJNHEER DE AFGEZANT!

Uw brief van den 22sten van hooimaand wel ontvan- en alhoewel het slechts een vertrouwelijke brief was, gedacht, dat ik geenszins uwe voornemens zoude teleur- door dezelven aan Z. M. den Keizer te vertoonen. Hoogst- heeft er mij genoegzaam over tevreden geschieden, om mij danken, dat hij heeft kunnen besluiten eenige verdedi- maatregelen, waartoe hij last gegeven had, zoo als het in de verdediging stellen van de vestingen in Silésien, te Maar ik moet u reuduit zeggen, terzelfdar tijd, dat deze goede uitwerking voortbragt; ontstond er eene andere werking uit de brieven, die men op dat zelfde uit München en vooral uit Dresden ontving. Veel- rechter was dat, wat men van uwe wapeningen verhaalde, dan de verhalen, welke in die brieven vervat zijn de wijziging, die men in de Oostenrijksche staten aan den keizer geest geeft. Aan de baden van Toeplitz, Carlsbad en adert men niets dan oorlog. Men wil, dat het oogenblik, Oostenrijk denzelven met voordeel kan beginnen, daar- en zegt, dat spaansche boeren, ingeblazen door den dweep- geest hunner priesteren, het geheel fransch leger in hebben vernield; dat het leger, welk zich in Duitschland slechts uit 100,000 man is zamengesteld, dat dat van Italië onvoldoend is om eenen niet wien opstand, welke men in Calabris doet uitbersten, te dempen, en om de onlusten te doen bedaren, die men veronderstelt, dat in Dalmatie en in de Ionische eilanden plaats grijpen.

Men is door dergelijke vertellingen, dat Pruisen het laatste- den jaars, het voor het zelve zoo ongelukkig besluit is geko- men. De agenten van Engeland, die hetzelfde in een geheel- hebben gestort, werken thans in Oostenrijk; zij wikke- len hetzelfde in maatregelen, waar van de uitwerking nog niet- grond is, doen hetzelfde kostbare toerustingen maken, van zij het gewigt niet kan dragen, en die hetzelfde, het wantrouwen, hetwelk zij van buiten, en door de gis- welke zij van binnen gaande maken, tot den oorlog zullen- Men spreekt tot het volk over deszelfs gevaar; men- het tot verdediging van het vaderland op; men stelt het- in beweging, en welhaast zal men, door de beweging, die men- zelfve heeft medegedeeld, mede geslept worden. De verstan- de mannen der monarchie zullen den stroom niet kunnen we- derstaan. De kreet des oorlogs, die zoo onvoorzigtig aangeheven- is, zal niet te vergeefs en van binnen en van buiten weer- hand hebben. Wilt gij een bewijs van deze uitwerking? Zie- het geen te Triest geschied is; zie de nieuwe landweer van die- stad, hoe zij langs de straten loopt, de italiaansche en fransche- reizigers, zelfs in de huizen beledigd, hoe zij zich, tot het ge- tal van 1500 toe, om het huis van den franschen con- stit ver- samelt, denzelven door beledigende uitdrukkingen tege, en het- geene met den generaal Bernadotte te Weenen, herbezuwt, zie- zelfder tijd de politie der stad, die ik liever zwak dan- raadwillig veronderstel, zie dezelve werkeloos blijven; zie- analyse de verongelijkingen, die zij niet heeft kunnen beletten, verduisteren, dan ze straffen. Zie daar hoe men, zelfs- het te willen, zich op den weg des oorlogs bevindt.

Wilt gij er een ander bewijs van hebben? Twee fransche post- boden, die brieven naar Dalmatie bragten, zijn aangehouden, en- hunne brieven zijn hen afgenomen. De Keizer schrijft deze daad- van geweld aan niets anders toe, dan aan de volks gisting, welke uwe nieuwe maatregelen doet geboren worden.

Zonder twijfel, mijnheer, had Oostenrijk het recht, om in zijn- krijgswezen zoodanige veranderingen te maken, als het zoude- goeddunkens; maar heeft men ooit dergelijke veranderingen met- die overhaasting zien maken, in tijd van vrede? In grasmaand- te vorderen, dat alles voor den 1sten van hooimaand gereed zij, even als of de oorlog alsdan moest uitbarsten. In één oogenblik- 100,000 menschen op de been te brengen, zelfs nog zonder de- magt te rekenen, waarmede men het staande leger vermeerderde, gevaar als dreigend, en bijgevolg den oorlog als onvermijde- voortestellen. Kan men dat alles zien, en geen het minste- verp aan Oostenrijk veronderstellen? Het is zeker, mijnheer, dat- na eenen dergelijken staat; dien men aan de algemeene gedachte- heeft toebragt, en na de opruiming, welke dezelve moet- voortbrengen, zoo men geenen tegengestelden maatregel neemt, de oorlog onvermijdelijk is; dezelve zal plaats hebben tegen den- wil der twee Keizers, tegen dien van hunne ministers, en van de- verlichtste lieden der beide landen.

Gij spreekt mij, mijnheer, van de vrees, welke de legerkampen, die in de door de Franschen bezette landen worden aangelegd, ingeboezemd hebben. Maar weet men dan niet, dat dit het ge- bruik is der fransche legers, die buitenslands zijn; dat, in zekere- gedeelten van Italië, zij het geheele jaar door gelegd zijn? Zeker; zoude de Keizer deze legerplaatsen hebben doen uit een- gaan; zoo hij gedacht had, dat dit eenige onrust kon veroorza- ken. Maar zie de houding des Keizers. Heeft hij de vestingen in Silésie niet ontmanteld? Heeft hij dezelve niet geheel ont-

bloot; en noch een enkel kanon, noch eene enkele korrel koraal- daarin gelaten? Heeft hij Braunau niet terdij gegeven? Hij had- geen van die maatregelen genomen, bijaldien hij vijandige oog- merken tegen Oostenrijk koesterde. Gij spreekt van de rede- kavelingen van onze krijgslieden; en wat willen die bewijzen? Zijn het niet altoos de redenen der krijgslieden, in alle landen? Denken zij niet, dat het eene eer voor hen is den oorlog met- hunne wenschen interroepen, en denzelven te schijnen te hopen, om dat zij daarnaar verlangen.

Zoo gij vrees hebt gehad, waarom deed gij dezelve niet ken- nen? Nammer hebt gij mij iets over dit onderwerp medegedeeld. Te Weenen heeft men niets dergelijks aan den generaal *Androssow* doen verstaan.

Wilt gij gerust gesteld zijn, wegens de gezintheit van Frank- rijk? Als bezekerings, die gij kunt wenschen, zullen u gege- ven worden. Wilt gij, dat de legerkampen in Silésie zullen- worden opgeheven? zij zullen opgeheven worden. Wilt gij, dat- wegens den wapening der vestingen in die provincie, welke men- bevolen heeft, tegen-bevel worde afgevaardigd? Het zal geschie- den. Wilt gij, dat de voorraad-verzorgingen van Pans-Novis- ophouden? Zij zullen ophouden. Openbare verklaringen zullen- des verkiezende; daarvan worden gegeven. Zij zullen zoodanig- worden ingerigt, dat de veronderstelling van eenen aanval van- den kant van Frankrijk, klaarblijkelijk ongerijmd zal zijn; maar- ook van uwe zijde, doe ophouden, liefsop; die klaarblijkelijk- vijandige en dreigende maatregelen, die onbestaanbaar zijn met- den tegenwoordigen toestand van Europa, met de rust, welke- hetzelfde zoo noodig heeft, die alle hoop op een' algemeenen- vrede verwijderen, en die vooral onovereenkomstig zijn met den- inborst en de beginselen van den Keizer.

Gij ziet, mijnheer, dat wij het niet zijn, die ons door val- sche maatregelen zullen laten misleiden. Zoo gij u in eene derge- lijke gesteldheid bevind, zullen de lagen van de bestokers van- Europa weldra verijdeld worden, en het vaste land zal rustig- blijven. Of Oostenrijk wil den oorlog; dan zijn deszelfs wape- ningen nitteleggen, wij zullen den oorlog voeren, of hetzelfde- is door de raadgevingen van de vijanden des vasten lands ver- blysterd; doch, in dat geval, moeten de voorstellen, welke ik- u doe, hem de oogen, openen, door zelfs niet de schijn eens- voorwerdels van deszelfs ontzaggelijke toebereidselen te laten.

Ik verlang, mijnheer, een spoedig antwoord op dit schrijven, en zie hier waarom: de Keizer had het voornemen niet gehad, dit jaar, eenie ligting van volk uitteschrijven, maar hij is daar- op bedacht geweest, sedert dat geheel Oostenrijk op de been- komt, en hij wil de maand van oogstmaand niet laten voorbij- gaan, zonder het voorstel daartoe aan den sennaat te doen. Hij- heeft noodig gerust te zijn. Sints langen tijd, strekt hem tot be- ginsel, niet te verwerpen wat onwaarschijnlijk is. Het is hem- bekend hoe sterk de driftten verblinden, en met welke gemakke- lijkeheid dezelve worden in het spel gebragt door menschen, ge- woon, het vaste land door deszelfs lagen in gisting te brengen. Hij herinnert zich, dat men de regering van Pruisen zoo ver- misleid had, dat men dezelve heeft doen denken, dat het fransch- leger, indedaad 300,000 man sterk, naauwelijks 100,000 man- beliep, en evenwel was dat leger bijna in de landen, onder- Pruisens onafhankelijkheid, gelegd. Engeland zet onophon- delijk tot den oorlog aan, en bekreunt zich weinig om de gebeur- tenissen. Deszelfs doel is bereikt, wanneer zich de volken van- het vaste land verscheuren.

Ik heb u van het voorval van Triest gesproken. Het is nüt- teloos, u daarover genoegdoening te eischen; Keizer *Napoleon* dacht die van Keizer *Frans* te mogen verwachten, en wel zoo- danig als hij die zou verlangen te geven, zoo een dergelijk too- neel, op eene plaats onder zijne heerschappij had plaats gehad.

Gij zult, in dezen brief, de te gelijker tijd vaste, ernstige en- vreedzame taal, die ik bestendiglijk met u gehouden heb, weder- vinden. Het is met u, dat ik die wensch te voeren, met u, die- onder ons verkeerd hebt, en die zeer wel zult weten te erken- nen, dat geen gevoelen van zwakheid deze voorstellen ingeeft, welke u gedaan worden, om den geringsten schijn des oor- logs te vermijden. Gij kent onzen toestand, en ik kan den heere- van *Metternich* zeggen het gene nutteloos zijn zou, tot den ge- zant van Oostenrijk te zeggen. Ons groot leger is sterker dan- ooit; hetzelfde benevens dat van Italië zijn het dubbel van wat- zij in 1805 waren; de troepen van het bondgenootschap kunnen- spoediglijk bijeengebragt worden, en 60,000 man trekken zich- van het binnenste naar Straatsburg, Mentz en Kassel. Wij heb- ben dus grond, om te hopen, dat een oorlog tegen Oostenrijk- niet dan gelukkig zou kunnen zijn.

Wij vreezen dus den krijg niet; maar willen dien niet. Wij- willen dien niet, daar wij geen eene oorzaak hebben om den- zelve te voeren, en wij hij ons geen oogmerk verschafft, om- dat wij geen grief tegen Oostenrijk hebben, en daar wij niets- verlangen van hetgeen het bezit; doordien vele staatkundige, be- denkingen ter ondersteuning van dit gevoelen komen; wij het- Frankrijks belang aangelegd ligt, dat Oostenrijk de magt bekom- de, die het thans heeft; dat wij, eindelijk, de Keizer niet- het menschenbloed speelt, en vermits hij den oorlog, den- uit vernak om dien te voeren.

Stuit dus, mijn heer, deze aan de oostenrijksche monarchie ge-geve beweging, waarvan de oorlog de onvermijdelijke uitslag zal zijn. Dat zij door eene gansch tegenovergestelde beweging gestuit worde. De voorstellen, welke ik u doe, geven aan uwe regering alle gemakelijkheid ten dien opzichte. Indien, ondanks deze vredelievende aanbiedingen, zoo, in weerwil van alle de stappen, welke het verlangen om met uwe regering in vrede te blijven, de oorlog plaats heeft, en wij dien met te meerdere gestrengheid zullen voeren, daar wij er toe genoodzaakt zullen zijn, zullen de ongelukken, welke er uit ontstaan, ons niet kunnen angetijgd worden.

Dezen brief eindigende, mijnheer, heb ik het genoeg, u antekondigen, dat Z. M. snelle terugkomst in de hoofdstad mij in het geval zal stellen, om uwer excell. de verzekeringen te vernieuwen, enz.

N°. VII.

Brief van den graaf van Metternich aan den graaf de Champagny.

PARIS, den 3 van oogstmaand 1808.

MIJNHEER DE MINISTER!

De vertrouwelijke nota, welke uwe exc. mij de eer aangedaan heeft, mij den 27sten van hooimaand II. uit Toulouse toetuzenden, is mij den 1sten dezer geworden. Bezigt zijnde met daarop te antwoorden, ontving ik gister uwe nieuwe nota, gedagteekend van Bordeaux den 30sten van hooimaand.

Indien het eerste dezer stukken van dien aard was, om mij te wezenlijke smart te doen gevoelen, welke de Keizer, mijn meester, bij de lezing van hetzelfde, zal ondervinden, kan ik niet dan, mij zelve gelukwenschen, met de wijze, waarop mijne mededeelingen op den 22sten van hooimaand II. door Z. M. den Keizer Napoleon opgenomen zijn. Welken grievenden indruk moesten inderdaad vragen verwekken op een soeverein van een zoog. volstrekt vreedzaam karakter, gehecht aan de ware belangen van zijne volken, onwrikbaar in den staatkundigen loopbaan, die hij meer overeenkomstig aan zijne ware belangen, vond, van zulken aard als die, welke hem uit Toulouse werden toegezonden. De Keizer kon niet dan betreuren, dat zoo vele bewijzen aan Frankrijk gegeven in de haachelijkste oogenblikken; dat zoo vele onmiddelijke pogingen om met hetzelfde de naauwste banden van vereniging te knopen; dat de vernieuwde bewijzen, die hij kwam te geven van zijne bestendige aankleving aan de grondbeginselen, welke ten rigtsnoer verstreken aan het verbond des vastelands, plaats hadden gemaakt voor den eersten indruk, welke geruchten, uitgevonden, onderhouden en vermeerderd door de kwaadwilligheid, ontwijfelbaar hadden gemaakt op een kabinet, hetwelk alle berekeningen aan hem moesten verbinden: vermogende verbindtenis, de eenige waarvan de grondslagen onvergankelijk moesten zijn, dewijl zij op het gemeen en wederkeerig belang der beide rijken berusten.

De vrije eenvoudige nitleggingen, ontbloot van alle versieringen, welke ik alleen Zijner Maj. de Keizer Napoleon waardig achtte, hebben gedeeltelijk het gevolg gehad, dat ik er van wachte. Men stelt haar in dit oogenblik geruchten tegen; uitgestrooid te Toplitz, Carlsbad en Egra; ik ben zonder ongerustheid. Geruchten zaamgeraapt en geloof bijgezet in de koffijhuizen van Europa moeten van zelve vervallen. Ik zal aan uwe exc. niet doen opmerken, dat het niet die van Oostenrijk zijn. De negentiende deelen van hen, welke dagelijks op die plaatsen verkeeren, zijn praatzuchtige vreemdelingen, als zijnde ledigloopers; oorlogvoerers, om dat zij niet deelen in het lot van het land door hen voor korten tijd bewoond. Indien dit de strikken zijn van eenen vreemden invloed, bewijst zij hare magtelootheid door de plaatsen en door de uiterste grenzen waar zij dezelve in uitvoering zoude stellen. Dat Z. M. de Keizer zich overtuige, dat er niet eene besta in den raad van den fransch Keizer, dat alle vooroordeelen en alle verbinding er insgelijks van verwijderd zijn. Het voorledene moet het hem hebben doen ondervinden, het tegenwoordige en toekomstige zullen het hem bewijzen.

Uwe exc. spreekt mij van eene soort van ophoop te Triest, van de aanhouding van twee postboden in Croatie: zaken waarvan ik tot op dit oogenblik geene kennis draag. Ik zoude ze betreuren zoo als elk toeval, dat strijdig is met de publieke rust, strijdig met de eenvoudigste betrekkingen, welke tusschen naburen en vrienden moeten bestaan, indien zij geene nieuwe gelegenheid aan mijn hof opleveren, om aan Z. M. den Keizer Napoleon te bewijzen, dat hij zich nimmer zal bedriegen met op de herstelling dezer grieven te rekenen, volgens den maatstaf van het geen hij zelf doen zoude, indien deze op zijn gebied waren voortgevallen. Ik sta uwe exc. in voor de strengste bestrafing der schuldigen.

Ik heb mij gisteren de laatste mededeelingen van uwe exc. naar Weenen overtuigen. Ik heb dezelve bij den graaf van Mier doen bezorgen, als voor het oogenblik geen kabinetscourier ter mijner beschikking hebbende. De bedenking, welke uwe exc. mij medegedeeld heeft, zal weinig toebrengen aan de snelheid met welke de Keizer zal antwoorden. Hij zal den weeggrond er toe vinden in de vriendschappelijke genigdheden, die hem bezelen. Zij zijn hem te veel voor den geest, dan dat de mijne bewijzen, welke Z. M. er van aan Frankrijk zal geven, de minste vertoefing zoude ondergaan, meer dan volstrekt daartoe vereischt werd.

Het vertrouwen, hetwelk uwe excell. mij zoo sterk weet te beoemen, spoort mij aan om haar mijnen wensch niet te verzwijgen, dat Z. M. tot op de terugkomst van mijnen postbode, elken maatregel, die geschikt is om in het publiek de opinie van eene aanstaande vredebreuk tusschen Frankrijk en Oostenrijk geloof bijzetten, uitstelt. Ik zal mij, ten einde aan dezen

wensch meer klem te doen verkrijgen, bedienen van de in den stes graad gepaste bedenkingen, welke zij in hare jongste sen heeft ter nedergesteld, nopens de ongepastheid van aanhangen, die, niettegenstaande den wensch van de soevereine, zelve ministers en der verlichtste mannen van beide de volken dikwijls tot de grootste der menschelijke plagen leiden. Laten de hoop van den gemeenen vijand niet aanwakkeren, door schijn van aanvallen, welke, in Oostenrijk, zoo als elders, dan eene ongunstigen invloed kunnen hebben op het publiek ontbloot van de kennis des waren toestands der geschiedenisse, welke de wederzijdsche hoven kunnen doen beschouwen uit oogpunt zoo strijdig met de oogmerken der twee Keizers, met de verlangens der beide volken. Laten wij, aan de kwaadwilligen, aan de ware opstokers van den oorlog geene nieuwe wapenen in handen geven, om verdenking, op den een zop als op den ander te werpen. Niets is gemakkelijker, en ongelukkig gemeener dan om als werkelijke oogmerken te zien te doen, hetgeen inderdaad niet is dan het gevolg van een tegenovergesteld gevoelen.

Aan mijnen doorluchtigen meester de zorg overlatende, naauwkeuriglijk de voorstellingen van Z. M. den Keizer Napoleon te beantwoorden, zal uwe exc. zich ligtelijk overtuigen, dat ik niet nalaat den eenigen wensch, die Hoogstdenzelven zijde, geheel en al vooruit te loopen en bij gevolg den zijnen beveler, welke ik zal ontvangen.

N°. VIII.

Nota van den graaf van Champagny aan den graaf van Metternich.

PARIS, den 10 van lentemaand 1809.

De ondergeteekende minister der buitenlandsche zaken heeft aan den Keizer zijnen meester verslag gedaan van de mededeelingen, die hem door zijne excell. den graaf van Metternich gedaan zijn wegens de terugkomst van den graaf van Mier, en van het besluit, hetwelk het weener kabinet heeft genomen, om zijne legation op den voet van oorlog te brengen.

Dit besluit heeft den Keizer Napoleon moeite gedaan. Hij wapeningen van Oostenrijk; het weinige vriendschappelijk gedrag van deszelfs gezantschappen te Konstantinopelen en in Bosnië, schrikten, die overvloediglijk in die monarchie tegen Frankrijk verspreid zijn, deden Z. M. vreezen, dat de engelsche partij ingang te Weenen mocht bekomen, en deden hem besluiten, den marsch naar de Meuse en de Saone, welke zijne divisien, die zich aan Boulogne, Brest en Londen bevonden, te staken. Hij had ter zelfder tijd de vorsten des Rijnlands van zich afscheiden op alle voorvallen, bijaldien zulks noodig mocht zijn, geresolueerd houdend, om in alle gevallen iederen aanval krachtadig te wederstaan.

Maar, na de verklaring van den heer van Metternich, heeft Z. M. last gegeven, dat zijne troepen zich, uit het binnenste van Frankrijk, naar gene zijde des Rijnns moesten begeven, ten einde voor de veiligheid zijner vrienden en bondgenooten te waken, en dat de troepen, zonder enig verwij, insgelijks op den voet van oorlog moesten worden gebracht. Zoo zullen dan legation tegen legars worden overgesteld. Het began der onrust, der bedreigingen, en der wapening zal dan van de zijde van Oostenrijk hervooft zijn gekomen. Het staat aan dat land, te doen weten, wanneer deze staat zal moeten eindigen. Gelijk er hoegenaamt geen verschil tusschen de twee hoven aanwezig is, en dat, sinds het verdrag, hetwelk van de ontruiming van Braunau door het fransch leger is gevolgd geworden, er geen onderwerp van twist tusschen de twee mogendheden bestaat, weet Z. M. ook in het geheel niet, wat men wil en tegen wien men het heeft, maar van zijnen kant wensch bij Europa de kalmte en rust van den vrede, en zijne volken de vrucht te zien genieten van eene bezuiniging, welke daarvan het gevolg moet zijn. De ondergeteekende is gelast met dezen wensch aan uwe exc. te betuigen.

Ik verzoek uwe excell. enz.

(geteekend.)

CHAMPAGNY.

N°. IX.

Nota van den graaf van Metternich aan den graaf van Champagny.

PARIS, den 12 van lentemaand 1809.

De ondergeteekende, gezant van Z. M. den Keizer van Oostenrijk, heeft gister de nota, welke zijne excell. de minister van buitenlandsche betrekkingen hem de eer heeft gedaan, in dat de toden van deze maand, toetuzenden, ontvangen.

Den 31sten van lentemaand II. gaf zijne excell. de minister van buitenlandsche betrekkingen aan den ondergeteekenden kennis van eenen brief van zijne keizerlijke hoogheid den prins Onder-Koning van Italië, inhoudende klagten over twee bijzonder daadzaken, wegens het aanhouden van een man te Gortz, wegens de moeijelijkheid om te Triest te kunnen verblijven, waerover een fransch officier zich beklagde. Hij zoud den volgende dag den graaf van Mier naar Weenen. Door den spoed, waermede hij dit onderwerp van klagten ter kennisse van zijn meester bracht, gaf hij aan het kabinet der Tuilleries een nieuw blijk van den volstandigen wensch, welke zijn doorluchtige meester heeft getuigt, om met Z. M. den Keizer der Franschen de meest vriendschappelijke betrekkingen te onderhouden, en van zijn zijde den wensch, om door alle middelen, die in zijne magt waren, de geringste beweegredenen, die men hebben kon, om de vreedzaam standhouding tusschen twee hoven te storen, te voorkomen.

De kennis der haproerde beginselen van dit onderwerp

derd met het geen uwe krijgsoorganisatie kost. De manschap, die gij oefent, wordt door u met geld schadeloos gesteld; gij kleeft er een gedeelte van; gij hebt hen wapenen verschaft; niets van dat alles geschiedt zonder zeer groote kosten; en echter lekent gij zelf den slechten staat van uwe geldmiddelen, uw wisselcoers, die reeds zóó laag was, is nog lager gevallen; de bewerkingen van uwen koophandel hebben er onder geleden; zoude het dan zonder doel zijn, dat gij alle deze ongenakken gebraveerd hebt.

Zegt niet, dat gij genoodzaakt geweest zijt op uwe veiligheid bedacht te zijn. Bekent, dat alle onze betrekkingen vriendschappelijk zijn geweest; gij weet, dat ik u niets vraag, dat ik niets van u begeer, en zelfs, dat ik het behoud van uwe magten derzelver tegenwoordigen staat aanzie als zeer noodig voor het stelsel van Europa en de belangen van Frankrijk. Ik heb mijne troepen doen legeren, om haar in tucht en in beweging te houden; zij legeren niet in Frankrijk, om dat, zulks te kostbaar is; zij legeren in een vreemd land, waar zulks minder duur is. Mijne legerkampen zijn verspreid, geene dreigde, ik zoude geene legerkampen hebben doen betrekken, indien ik voornemens tegen u had; in de uitgesporigheid mijner gerustheid heb ik de vestingen van Silesie ontmanteld. Zeker, ik zoude geene legerplaatsen hebben gehad, indien ik had kunnen voorzien, dat die u moesten veroveren; een enkel woord van u ware voldoende geweest, om die te doen ontbinden, nog ben ik gereed, die uiteen te doen gaan, zoo zulks voor uwe gerustheid noodzakelijk is.

De heer van Metternich opgemerkt hebbende, dat men in Oostenrijk geene beweging van troepen had gemaakt, heeft de Keizer geantwoord: Gij bedriegt u, gij hebt uwe troepen uit de plaatsen, waar zij het onkostbaarst konden zijn, doen terugtrekken; gij hebt ze in Krakau te zitten getrokken, gij zijt des noods in staat Silesie te bedreigen. Uwe armee is geheel vereenigd en heeft eene militaire stelling genomen. Intusschen, wat wilt gij? Wilt gij mij bang maken? Daarin zult gij niet slagen. Geleefte gij, dat de omstandigheden gunstig voor u zijn? Gij bedriegt u. Mijne staatkunde ligt voor u bloot, om dat zij eerlijk is, en om dat ik het gevoel mijner krachten bezit: ik zal 100,000 man uit mijne troepen van Duitschland trekken, om dezelve naar Spanje te zenden, en nog zal ik tegen u berekend zijn. Gij wapent, ik zal wapenen; ik zal, zoo zulks moet zijn, 200,000 man lichten. Gij zult geene mogendheid op het vasteland voor u hebben, de Keizer der Russen, ik durf u zinks bron te noemen naam verklaren, zal u noffen u stilte houden. Heedsver u bij weinig voldaan over uwe betrekkingen met de Searviets, en het kan, even als ik, zich door uwe toebereidselen medegedrugeleent, hij weet, dat gij uitzigten op Turkije hebt. Gij wilt, dat ook u, die zoude hebben, ik verklaar u, dat zulks valsheid is, en dat ik niets in rechte van Oostenrijk, noch van Turkije begeer.

Desnietteenstaande wil uw Keizer den oorlog niet, ik geef u zulks? Ik reken op het woord, hetwelk hij mij, bij onze te samenkomst heeft gegeven. Hij kan geene wraakgevoelens jegens mij bgereren. Ik heb zijne hoofdstad bezet gehad, ik was in het grootst gedeelte zijner provincien, alles van hem teruggegeven. Ik heb zelfs Venetie niet bewaard, dan alleen om mijner redenen van tweedragt, mindere voorwendsels van oorlog overtelaten. Gelooft gij, dat de verwintaar der franche legers, bijaldien hij meester van Parijs geweest ware, met die gematigdheid zoude gehandeld hebben? Neen, uw Keizer wil den oorlog niet; uw bestuur wil denzelven niet; de uitstekendste mannen van uwe monarchie willen dien niet, en echter is de beweging, die gij veroorzaakt hebt, zoodanig, dat de oorlogplaats zal hebben, mijns en uwe ondanks; gij hebt doen geloven, dat ik u provincien vraag, en uw volk, gedreven door eens nationals en onbetwistbaar andrift, welke ik verre van te misprijzen, is verspreid geworden; het heeft zich aan buitensporigheden overgegeven; het is tot de wapenen geloopt. Gij hebt eene proclamatie uitgevaardigd met verbod om van oorlog te spreken; maar die proclamatie was onwis; men heeft gedacht, dat die door de staatkunde was voorgeschreven, en dewijl uwe maatregelen tegen uwe proclamatie streden, heeft men uwe maatregelen geboofd en geenzins uwe proclamatie. Van daar de hoop, door een hoop van uwe nieuwe landweer, mijnen consuls te Triest aangedaan; van daar de moord van drie mijner postboden, die zich naar Dalmatie begaven. Nog dergelijke beledigingen meer, die oplog is onyermijdelijk; want doeden kan men ons, men geenzins strafloos en beledigen. Zoo is het, dat de bewerkers der troebalen van geheel Europa zonder ophouden den oorlog aanstoken, zoo is het, dat u den oorlog hebben verwacht door den hoop, den generaal Bernadotte aangedaan. Bijzondere lagen slopen u daar heen, waar gij niet wilt zijn. De Engelschen en hunne aanhangers geven u alle die valsche maatregelen op. Heeds verheugen zij zich met de hoop, om op nieuw Europa in uwen te zien; hunne actien hebben 50 ten honderd gewonnen door de beweging, die gij aan Europa hebt medegedeeld. Zij zijn het die ik u mede beschuldig; zij zijn het, die bewerken, dat geen Franschman tot in de banden van Bohemen kon doordringen, zonder saldar gehoord te worden.

Hoedant gij die losheidsigheid duiden? Geeft men u in Frankrijk dergelijke voorbeelden? Worden uwe consuls, uwe reizigers niet wel onthald en geëerbiedigd? De minste belediging, die hen werd aangedaan, zoude op eene voorbeeldlooze wijze gestraft worden. Ik verhael het u, gij zijt medegeslept, en zulks uwe

ondanks; de gisting van u volk, welke voorzigtig is oprecht, de intriges van de Engelschegezinden en van eenige leden van eene riddersorder, die bij al alle de bitterheid van hunnen spijt hebben overgebracht, zullen u tot den oorlog voeren. De Keizer van Rusland zal dien misschien beletten, en zal u op eene vaste wijze verklaren; dat hij denzelven niet wil, en dat hij tegen u zal zijn. Maar zoo het slechts door zijne tuschenkomst is, dat Europa de voortdurende vrede verschaftigd is, zal ik heel Europa, doch ik, u daarvan de verplichting hebben, en wij zullen te geenzins als vrienden kunnen beschouwen; geheel zal ik mij bevreemd achten om u ooteroepen tot het maken van schikkingen, welke de staat van Europa kan vorderen.

Wat zal er middelerwijl gebeuren? gij hebt 400,000 man, en ik zal er 200,000 lichten. Het rijnsverbond, hetwelk uwe troepen had laten uit eengaan, zal dezelve herscheiden en volkstelling doen. Duitschland, hetwelk na zoo vele vernielende oorlogen begon adert te halen, zal op nieuw deszelfs wonden zien openrijten. Ik zal de vestingen van Silesie, in plaats van die provincie en de pruisische staten, zoo als mijn vast voornemen was, te ontzinnen, op nieuw versterken. Geheel Europa zal op de been, de legers in elkaanders tegenwoordigheid zijn, en het moeste toeval zal het begin der yndelijkheidden staatstellen.

Gij zegt, dat gij een leger hebt van 400,000 man, hetgeen aanmerkelyker is, dan in eenigen tijd van uwe monarchie. Gij wilt hetzelve verdubbelen; zoo men uw voorbeeld wilde volgen, zoude men welhaast tot de vrouwen toe moeten wapenen; gij eenen dergelijken staat van zaken, wanneer alle de springveren zoo gespannen zijn, zal de oorlog wenschelijk worden, om eene ontkenning te wege te brengen. Zoo is het, dat in de natuurlijke wereld, de staat van hiden, waar in de natuur zich, in het aangenaam eener onweersbur, bevindt, doet wenschelijk dat de donder uitbarst, om de opgetrokken pezen te ontspannen, en dat hemel en aarde eene zachte kalme terug te geven: een hevindh, maar kort kwaad, is beter dan een lang hiden.

Onderfusschen verdwijnt alle hoop op een vrede ter zee; de krachtadige middelen om denzelven te bekomen bleven zonder vrucht. De Engelschen glimlachten bij de gedachte van tweedragt op het vaste land te zien herleven, en liet is aanhaar, dat zij hunne belangen toebetroeven.

Zie daar, mijnheer, gij hebt waartgebracht, en zoo ik geeloof, zoo is het, dat gij hebt waartgebracht, en zoo ik geeloof, mens zoo vredelievend, en zoo is het, dat gij hebt waartgebracht, gij moet de maatregelen, die gij hebt waartgebracht, van de vreeselijke gisting hebben gaande gemaakt; men moet aan deze willekeurigheid opgewekte beweging, eene tegenovergestelde beweging, tegenstellen, en, wanneer van Petersburg tot aan Napels er niet gesproken werd, dan van den oorlog, die Oostenrijk ging voeren, dat alle uwe hoopziden, denzelven, als die vernijdelijk aankondigen, moet gesocht. Europa, dat uwe twijgld zijn, dat den vrede wilt, alle banden moeten uwe vredelievende gezindheden, bewaarheid van uwe daden, die uwe gesprekken, vermelden. Van uwe gezindheden, zal ik, als uwe kerheid geven, welke gij kunt verlangen.

Zie daar, mijnheer, zoo veel het mij mogelijk geweest is, zulks te schetsen, een zakeijk uittreksel van het geen Z. M. aan den heer van Metternich heeft gezegd. De Keizer schein bewijgen, zoo als men zijn moet, als men dergelijke gewigtige zaken behandelt. Hij heeft slechts dat voor gehad, hetwelk geenzins beweging moest voortbrengen; hij heeft niet dan met zeer veel wederstand van den Keizer van Oostenrijk en deszelfs gouvernement gesproken, en heeft aan den heer van Metternich persoonlijk, aangename zaken gezegd. Deze gezant, die overigens, altoos wegens de vredelievende gevoelens van zijn heil verzekeringen heeft gedaan, bevond zich geen oogenblik in eenige verlegen houding; ik heb hem des avonds gesproken, zich verheugende, dat hij aan een hof was geplaatst, waar dergelijke mededeelingen, door eener soverrein aan een vreemde minister, onmiddellijk geschieden konden. De heer van Tolstoy deelde in deze meening. De Keizer schein in het oog van hen, die hem konden verstaen edel, grootmoedig, rondbovstig, alle de behoerlijke pligtpleggen in het oog houdende, eene bijzondere fijne gevoelsheer daar in wetende te plaatsen, en dat volle gevoel, hetwelk de groote belangen der menscheid opwekken; men heeft duidelk kunnen betemken, dat hij, gelijkelijk op oorlog en vrede toe bereid, het een wenschte zonder het andere te vreezen, en wordt er in het algemeen gedacht, dat men, op een rondbetstige en zoo edele taal, niet anders antwoorden kon dan door te verklaren, dat men den oorlog wil, of door hem met daadzaken, meer dan met redenen, bewijzen, dat men vrede verlangde.

Gij kunt deze depêche, mijnheer, tot het onderwerp der gesprekken maken met den heer van Stadion. Het oostenrijk bestuut zal niet kunnen twijfelen wegens den opregten wils des Keizers, om den vrede te bewaren. Maar de Keizer wil gerustheid en den vrede. Zoo deze vrede gelijkelijk aan Oostenrijk waard is, zal hetzelve geen enig middel verzuimen, den Keizer volkomenlijk wegens deszelfs schikkingen gestellen, en voornamelijk zal men daartoe kunnen komen, door eene andere rigting aan den publieken geest te geven. Maar de rigting zelve, zal niet dan uit eene verandering van maatregelen kunnen voortspuiten.

(Montieur van den 25 augustus 1805.)
(Het vermelden van den 25 augustus 1805.)